

liumban) visszerekbe fecskendése után néhány órával valamennyi savóshártya tömlőjében nagy fokú véres, és jódtartalmú savós izzadmányt talált előadó.

Vége kis, napi adagoknak hosszabb időn át folytatott alkalmazásánál előadó azt találta, hogy házi nyulak gyorsabban pusztulnak el, ha a napi adagok kisebbek (100 grm. testsúlyra 15 m. gram. jódkálium 10 napig), mint ha nagyobbak (100 grm. testsúlyra 55 mgm. jódkálium 70 napig); továbbá hogy gyorsabban öli meg az állatot oly oltad, melyből állás-közben szabad jód vált ki, végül jód-

festvény, Lugol-féle vagy tömény jódkáliumoldat alkalmazásánál a kiterjedt bőrlöb, illetőleg üszkösödés az, melynek következtében az állatok áránytalanul rövidebb idő alatt elvesztek. — Ebből következtethetni, hogy a kálium, mely nagy adagokban oly heves mérgezési tünetek alatt öli meg az emlősöket, kis adagokban a jód hatására enyhítőlög foly be.

(II.) Dr. Pillitz Vilmos előterjesztését „a salicylsav antiseptikus hatásairól“ kivonatossan közöltük a múlt aprilisi (68-ik) füzetben.

XX. V Á L A S Z T M Á N Y I Ü L É S

1875 márczius 17-ikén.

Elnök: Th an K á r o l y.

A titkár jelenti, hogy a könyvkiadó vállalat 2-ik ciklusának Előrajza a társulat minden tagjának megküldetett, s a mai napig már 660 aláíró érkezett be, (19-ed napra); míg harmadéve, mikor az 1-ső ciklusra folytak az aláírások, ugyanennyi idő alatt csak 372 aláíró jött be. — Örvedetes tudomásúl szolgál.

Horváth Géza időközben Budapestről eltávoznán (jelenleg kerületi orvos Forró) a ligaeidák monographiája beküldésének határidejét a jövő aprilhó végeig kéri meghosszabbítani. — Megadatott.

A titkár bejelenti a könyvtár számára beküldött ajándékkönyveket. — Köszönettel vétettek.

Gróf Hadik Béláné 200 frt. alapítvánnyal a társulat pártoló tagjai sorába kíván lépni. — Örvedetes tudomásúl vétetik s a jövő Közgyűlés elé fog terjesztetni.

A titkár jelenti, hogy a múlt vál. ülés óta tizennégy társulati tag elhunytáról értesült: B á r t f a y K á l m á n,

nevelő Jászberényben. Engelbrecht K á r o l y, tanár Keszthelyen. Ferenczy Gyula, gyógyszerész Nagy-Kállón. Heiter János, gazd. intéző Lovászpatonán. Dr. Kaczánder Áron, orvos Miskolczon. Koltai Irén, tanár Kőszeghen. Koródy István, tanint. igazg. Csik-Szeredán. Kömives Károly, v. főbíró Nyiregyházán. Reinholtz Károly, tanár Szentesen Reviczky István, birtokos Izsákon. Stépán Géza, birtokos Tolcsván. Strázsa Endre, esp. plebános T-Györgyén. Tichy Ferencz, ügyvéd Varánón és Veress István, reform. lelkész Gelléren. — Szomorú tudomásúl vétetik.

Kilépésöket bejelentették 4-en; 11-en pedig, kik az évi díjat már 5—6 év óta nem fizették be, még az ismételt fölszólítások daczára sem, az alapszabályok 10-ik §-a értelmében kilépeteknek nyilváníttatnak, s okleveleik bekérendők.

Új tagokul ajánlatnak 129 en. — Egyhangúlag megválasztattak. (Névsoruk a 69-ik füzet borítékán közöltetett.)

LEVÉLSZEKRÉNY.

(3.) A SZŐLŐK FÜSTÖLÉSE TÁRGYÁBAN Vicomte De La Loyère Armand a „Société des agriculteurs de France“ alelnöke és a girondi borászati egyesület elnöke stb. La Loyèreből (Saône-et-Loire) W á g n e r L á s z l ó műegyetemi tanárhoz Budapestre hosszabb levelet irt, melyből kiemeljük a következő részleteket. —

„...Kivánságának megfelelőleg volt szerencsém becses czime alatt egy vas-bádogészét küldeni a hozzá tartozó föddel együtt, és pedig azon szerkezetben

a minőben újabban legczélserűbbnek bizonyult be a szőlők füstölésére; s azon gázkátrányból is küldök k. b. egy liternyit, melyet mi e vidéken a szőlők füstölésére kiváló sikerrel alkalmazunk; e kátrány a lyoni légszeszgyárban a kőszén lepárlása alkalmával mellékterményül marad hátra... “

„Utolsó találkozásunk (1872) óta ugyancsak sokat szenvedtünk a tavaszi utófagyoktól, melyek különösen 1873-ban és 1874-ben valóságos téli jellegűek voltak annyira, hogy vidékünkön a szőlők

tetemes része szerfelett nagy kárt szenvedett, kivéve azon kerületeket, melyekben füstölést alkalmaztak. Mondhatom, hogy nem egy hamar fog jobb alkalom kínálkozni bebizonyítani a füstölés nagy hasznát a szőlőnek a fagy ellen való megóvására nézve, mint a lefolyt két tavaszsal. Alig lett volna borunk, ha e mesterséges eljárást nem alkalmazzuk.

„ Franciaországban is napirenden van jelenleg a szőlő fagy ellen oltalmazásának kérdése. Csakhogy Franciaországban legújabbban egy tetemes kalamitással kell küzdenünk, t. i. a kátrány beszerzésével. A börttermelő vidékek u. i. a légszesz-kátrányt az említett czélra oly rendkívül nagy mennyiségben alkalmazzák — és ugyanezen nyers anyagot az anilingyárak is tömegesen fogyasztják — hogy jelenleg kénytelenek vagyunk már valami más, olcsó beszerzhető és hasonló hatású anyagról gondoskodni.

Saját szükségleteim fedezésére ugyan sikerült nekem mind ez ideig a légszesz-kátrány 100 kilogramját (2 vámmázsa) 5 frankon (2 o. é. ezüstforinton) beszerezni; de a múlt ősz óta a légszesz-kátrány 100 kilogramja 18 frankra (1 vámmázsa 3 frt. 60 kr. o. é. ezüstpénzben) emelkedett. Ezen rendkívüli ár-emelkedés folytán, kénytelenek voltunk más anyagokkal is füstölési kísérletet tenni.

Mielőtt ezen kísérletekről tüzetesebben szólnék felemlítem még, hogy a légszesz-kátrány conserválása is tetemes nehézségeket okoz. Fa-hordókban a kátrány könnyen illó alkotrészei elillannak, rendkívül megsűrűsödik és egyszersmind mennyisége is tetemesen csökken. Ha tehát egyik évről a másikra tetemesebb mennyiségű kátrányt akarunk eltenni, legczélszerűbb azt vízhatlan czementtel kiburkolt tartókba vagy pedig nagyobb üvegedényekbe (ballonokba) elhelyezni.

Tekintetbe véve a kátrány beszerzésének nehézségeit, a múlt év folytán mindenféle gyomot gyűjtettem össze birtokomon és ezt a szőlősorok közt nagyobb kupaczkba felhalmozva, használtam a szőlő füstölésére. Igen tartós és sűrű füstöt nyertem, melynek előállítására, mint magától értetődik, igen kevés költséget okozott. A gyomkupaczkok rögtön felgyújtására kis mennyiségű petroleumot vagy más könnyen és olcsón beszerezhető olajat használok, melylyel, közvetlenül a felgyújtás előtt, befecskendezem a gyomtömeget. Minden gazda képes kis szorgalommal tetemes mennyiségű gyomot gyűjteni gazdasága körül és ezáltal

olcsó füstölőanyagot beszerezni. A gyomgyújtásának meg van még az a jó oldala is, hogy a mező, a vetések tisztúlnak, s ily módon mivelési talajunkkal is jót cselekszünk.

„Ha tehát Magyarországon is ugyanazon nehézségekkel kellene küzdeniök, mint nekünk, t. i. ha kátrányt jutányos áron szerezni nem volnának képesek, az esetben igen ajánlanám az említett czélra nedves gyommal vagy buzapolyvával kísérletet tenni. Eléggé megnedvesítve, ezen anyagok igen sűrű és nagy mennyiségű füstöt fognak fejleszteni. Ellenben ha rendelkeznek az országban elégséges mennyiségű kátránnyal, mely anyag minden körülmények közt a legkitünőbb füstöt fejleszti, az esetben ajánlom a bádogsészéket tölünk, Franciaországból beszerezni. A csésze ára födelestül 90 centim (36 kr. o. é. ezüst). Bár mennyit parancsolna ezen egyszerű készülékből, szíveskedjék sürgönyözni, s azonnal útnak indítom.

„Az utolsó évek lefolyása alatt, nálunk különböző alakú csészéket és más költséges készülleteket is alkalmaztak, de a tapasztalás azt tanúsítja, hogy az eddig megpróbált edények között az említett és e soraimmal egyidejűleg útnak indított bádogsésze legjobban megfelel a czélnek. Egyszerű alakja folytán könnyen készíthető és kezelhető, födele pedig tökéletesen megóvja a káros külbefolyásoktól...“

L a L o y è r e küldeménye után ide ígatjuk még a szóban forgó vas-bádóg csészék nagyságát és alakját. Csonkitott kúpalakúak, fölül szélesebbek mint alul, és két részből állanak; az alsó részből, mely a kátrány befogadására szolgál és a felső részből, mely ráillik az alsóra, s csupán fedőül használtatik. Az alsó rész alapját képező kör átmérője 6 hüvelyk, a felső nyílás átmérője 9 hüvelyk és magassága $1\frac{3}{4}$ hüvelyk; a fedő, hogy a csészére elég kényelmesen rá lehessen illeszteni, felül 9 és $\frac{1}{4}$ hüvelyk átmérőjű, magassága $\frac{1}{2}$ hüv. és alsó része felé kissé kitágul, úgy hogy az alsó nyílás átmérője 9 $\frac{1}{2}$ hüvelyk.

Dr. W á g n e r L á s z l ó tanár úr szíves volt, az eredeti francia alak után a Schlick-féle részvénytársaság budapesti vasöntődjében készített egy-egy ily füstölő-csészét mind társulatunk helyiségében, mind a földmívelés-ipar-és kereskedelmi m. kir. ministeriumban, mind pedig az országos gazdasági egyesületnél depozálni. Ezek bármikor megtekinthetők.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedély — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.